

Правові новини

9 червня 2020 року

Детінізація виробництва сільськогосподарської продукції: запровадження механізму поставленого податкового зобов'язання

Існування тіньового ринку оренди земель сільськогосподарського призначення має негативний вплив на економічний стан держави через недоотримання сум податків.

Проектом Закону України про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо детінізації виробництва сільськогосподарської продукції № 3131 від 27.02.2020 (далі – «Законопроект № 3131») пропонується запровадження дієвого механізму – мінімального розрахункового податку (поставленого податкового зобов'язання), який, на думку авторів Законопроекту № 3131, унеможливить ухилення та приховування доходів від оренди земельних ділянок сільськогосподарського призначення та реалізації сільгосппродукції, зокрема, допоможе створити рівні умови для ведення сільськогосподарського бізнесу.

Передбачається, що запровадження механізму поставленого податкового зобов'язання допоможе вивести оренду сільгоспземель та виробництво сільгосппродукції з тіні, спричинить збільшення надходжень податків до бюджету країни за рахунок такої детінізації.

КЛЮЧОВІ ПИТАННЯ:

- Поставлене податкове зобов'язання та загальне поставлене податкове зобов'язання
- Як здійснюється розрахунок?
- Для яких суб'єктів є обов'язковим?
- Яка форма та зміст додатку розрахунку?
- Хто визначає загальне поставлене податкове зобов'язання суб'єктів оподаткування?
- Які встановлено терміни для нарахування та яким чином повідомлятиметься про нього?
- Що робити, якщо суб'єкт оподаткування не згоден із розрахунками?
- Як визначається порядок обчислення у випадку переходу права власності чи набуття права користування земельної ділянки?

Нижче наводимо аналіз Законопроекту № 3131, а також пояснюємо основні аспекти щодо поставленого податкового зобов'язання.

1. Поставлене податкове зобов'язання та загальне поставлене податкове зобов'язання відповідно до Законопроекту № 3131

- **Поставлене податкове зобов'язання** – мінімальне податкове зобов'язання фізичної або юридичної особи-власника, постійного користувача, користувача на інших умовах, орендаря (в тому числі на умовах емфітевзису) земельних ділянок сільськогосподарського призначення (крім несільськогосподарських угідь), земельних часток (паїв), як виділених, так і не виділених в натурі, окрім передбачених Кодексом виключень;
- **Загальне поставлене податкове зобов'язання** – сума поставлених податкових зобов'язань, розрахованих для кожної із земельних ділянок, що належать одному власнику та/або перебувають в його користуванні на умовах оренди (емфітевзису) чи іншому користуванні.

Запровадження поставленого податкового зобов'язання унеможливить ухилення та приховування доходів від оренди земельних ділянок сільськогосподарського призначення та реалізації сільгосппродукції, а також допоможе створити рівні умови для ведення сільськогосподарського бізнесу.

2. Як здійснюється розрахунок поставленого податкового зобов'язання за податковий (звітний) рік?

Зобов'язання обчислюється за формулою:

$$\text{ППЗ} = \text{НГО} \times \text{S} \times 0,05 \times \text{M} / 12$$

де
ППЗ – поставлене податкове зобов'язання;
НГО – нормативна грошова оцінка 1 га земельної ділянки;
S – площа земельної ділянки, га;
M – кількість повних календарних місяців, протягом яких для такої земельної ділянки обчислюється поставлене податкове зобов'язання.

3. Для яких суб'єктів оподаткування надання розрахунку поставленого податкового зобов'язання є обов'язковим?

- Суб'єкти-власники
- Постійні користувачі
- Орендарі (емфітевти) земельних ділянок

Зобов'язані **щорічно подавати** разом із річною податковою декларацією додаток із розрахунком загального поставленого податкового зобов'язання.

4. Яка форма та зміст додатку розрахунку загального поставленого податкового зобов'язання?

Форма додатку з розрахунком загального поставленого податкового зобов'язання (далі – «Додаток») затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику, тобто – Міністерством фінансів України.

У Додатку зазначаються:

- Нормативна грошова оцінка земельних ділянок та їх площа;
- Сума загального поставленого податкового зобов'язання;
- Сума сплачених суб'єктом за податковий (звітний) рік податків та інших платежів, пов'язаних із виробництвом та реалізацією власної сільськогосподарської продукції та/або орендою земельних ділянок;
- Різниця між сумою загального поставленого податкового зобов'язання та сумою сплачених податків та інших платежів суб'єкта;
- Кадастрові номери земельних ділянок, щодо яких визначається поставлене податкове зобов'язання.

5. Хто визначає загальне поставлене податкове зобов'язання суб'єктів оподаткування?

- Контролюючий орган, якщо доходи від реалізації власної сільськогосподарської продукції були отримані виключно від податкових агентів;
- Контролюючий орган, якщо платник податку доходи від продажу власної сільськогосподарської продукції отримав від осіб, які не є податковими агентами, та не подав річну податкову декларацію у передбачені строки;
- Платники податку – фізичні особи, **самостійно** визначають в додатку до річної податкової декларації, якщо доходи від продажу власної сільськогосподарської продукції були отримані таким платником податку від осіб, які не є податковими агентами.

6. Які встановлено терміни для нарахування поставленого податкового зобов'язання контролюючим органом та яким чином повідомлятиметься про такі нарахування?

Нарахування поставленого податкового зобов'язання фізичним особам проводиться **до 1 липня року**, наступного за звітним роком.

Суб'єкту оподаткування надсилається (вручається) податкове повідомлення-рішення про сплату річного податкового зобов'язання з податку на доходи фізичних осіб, розрахованого з урахуванням загального поставленого податкового зобов'язання, яке необхідно сплатити у визначені Податковим кодексом України строки.

У разі виявлення помилок у визначенні суми податкового зобов'язання, контролюючий орган зобов'язаний скасувати таке податкове повідомлення-рішення та надіслати (вручити) платнику податку нове податкове повідомлення протягом 10 днів.

7. Що робити, якщо суб'єкт оподаткування не згоден із розрахунками контролюючого органу?

До 15 серпня поточного року суб'єкту оподаткування необхідно звернутися до контролюючого органу з метою проведення звірки використаних даних щодо розрахунку суми податку на доходи фізичних осіб із урахуванням загального поставленого податкового зобов'язання.

У разі виявлення помилок у визначенні суми податкового зобов'язання, контролюючий орган зобов'язаний **скасувати (відкликати) таке податкове повідомлення-рішення** та надіслати (вручити) платнику податку нове податкове повідомлення **протягом 10 днів, наступних за днем завершення перевірки.**

8. Як визначається порядок обчислення поставленого податкового зобов'язання у випадку переходу права власності чи набуття права користування земельної ділянки?

- Для попереднього власника чи користувача протягом календарного року
Поставлене податкове зобов'язання щодо земельних ділянок обчислюється **за період з 1 січня такого року до початку місяця, в якому припинилося право власності на такі земельні ділянки, або в якому такі земельні ділянки передано в користування (оренду, емфітевзис, суборенду).**
- Для нового власника чи користувача
Поставлене податкове зобов'язання щодо земельних ділянок обчислюється, **починаючи з місяця, в якому він набув право власності або користування** та враховується у складі загального поставленого податкового зобов'язання кожного з таких власників або користувачів.

Дисклеймер

Ця публікація не має на меті надання юридичних чи іншого роду консультацій.

© Hillmont Partners 2020

КОНТАКТИ

Ігор Пугайко

Радник, керівник практики
адміністративного та податкового права

T +38 044 277 2447

E pugaiko@hillmont.com.ua

Ольга Шкільнюк

Молодший юрист

T +38 044 277 2447

E shkilniuk@hillmont.com.ua

Київ

Україна

Вул. Євгена Коновальця, 36-Д

T +38 044 277 2447

E office@hillmont.com.ua

Лондон

Великобританія

105 Вікторія Стріт, Вестмінстер

T +44 2034 572881

E office@hillmont.com.ua